T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/330
KARAR NO : 2025/332
KARAR TR : 05/05/2025

ÖZET: Davacıya ait kişisel fotoğrafın, bilgisi ve izni dışında Aydın Vali Yazıcıoğlu Kültür Merkezi'nde sergilenmesi nedeniyle, kişilik haklarının ihlal edildiği gerekçesiyle manevi tazminat istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE, görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : D. D. (A...)
Vekili : Av. C. Ç
Davalı : Aydın Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. S. B. T

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin 2014-2016 yılları arasında davalı idareye bağlı konservatuarda öğrenci olduğunu, bu süreçte gönüllülük esasına dayanan mehteran takımına katıldığını, faaliyetler sırasında çekilen fotoğraflardan birinin müvekkilinin izni ve bilgisi olmaksızın pano hâlinde bastırılarak Aydın Vali Yazıcıoğlu Kültür Merkezi'nde sergilendiğini, müvekkilinin bu duruma itiraz etmesine rağmen davalı idarenin "öğrenci olması nedeniyle fotoğrafını asma hakkına sahip olduğu" yönünde cevap vererek resmi kaldırmayı reddettiğini, izinsiz şekilde kişilik haklarının ihlal edildiğini, kamuya açık şekilde sergilenen bu fotoğraf nedeniyle müvekkilinin devlet memuru olması ve eşinin siyasi kimliği sebebiyle çeşitli sosyal baskılara maruz kaldığını, bu olayın müvekkilini derinden etkilediğini, manevi olarak büyük bir yıpranma yaşadığını ve tanıklarla ispatlanabilecek düzeyde ruhsal zarara uğradığını ileri sürerek, 100.000 TL manevi tazminatın dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Aydın 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 09/05/2023 tarih ve E.2022/314, K.2023/201 sayılı kararı** ile uyuşmazlığın çözümünde idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle 6100 sayılı Kanun'un 114/1-c ve 115/2. maddeleri gereğince dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine karar vermiş, taraflarca istinaf edilmemesi üzerine karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle; Davanın görüm ve çözüm yerinin idari yargı olduğunu, Mehteran takımı Aydın Büyükşehir Belediye Başkanlığı Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönetmeliğinin 8. Maddesine göre kurulmuştur. Yönetmeliğin 8. Maddesinin 1. Fıkrası Konservatuvar Şube Müdürlüğü Görev, Sorumluluk ve Çalışma Esasları başlığının m bendi "Kadın Mehteran Takımı oluşturmak, Mehteran takımının Belediye etkinlikleri başta olmak üzere fuar, festival, şenlik, açılış vs etkinliklere Başkanlık Makamının uygun görüşleri doğrultusuna azami katılımını sağlamak, Kent Orkestrası*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Gn1JvxH - 2GvkHWQ - Z5ZM4Y8 - q4BeF4= ile erişebilirsin

oluşturmak, Mehteran takımının Belediye etkinlikleri başta olmak üzere konser, festival, şenlik, açılış vs etkinliklere Başkanlık Makamının uygun görüşleri doğrultusuna azami katılımını sağlamak, "şeklinde olduğunu, özel hayatın ihlalinin söz konusu olmadığını ileri sürerek davanın reddini talep etmiştir.

İdari dava türleri

a) İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

Dava konusu ; İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davası olduğu anlaşıldığından idare mahkemesinini görevli olduğuna karar verilerek aşağıdaki hüküm kurulmuştur."

3. Davacı vekili, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. Aydın 2. İdare Mahkemesi 19/06/2023 tarih ve E.2023/565, K.2023/772 sayılı kararı ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 3'ncü maddesi uyarınca dava dilekçesinin "*Aydın 2. İdare Mahkemesine hitaben*" düzenlenmediği, davalı idare eyleminin meydana geldiği ve/veya öğrenilme tarihinin dava dilekçesinde açıkça belirtilmediği, davalı idareye başvuru dilekçesinin dava dilekçesine eklenmediği gerekçeleriyle, 2577 sayılı Kanun'un 15. maddesinin 1. Fıkrasının (d) bendi gereğince 30 gün içerisinde aynı Kanun'un 3. maddesine uygun şekilde düzenlenecek dava dilekçesi ile yeniden dava açılmak üzere dilekçenin reddine karar vermiş; bunun üzerine davacı vekili, eksiklikleri tamamlayarak, aynı istemle idari yargı yerinde davasını yenilemiştir.

5. **Aydın 2. İdare Mahkemesi 07/06/2024 tarih ve E.2023/699 sayılı kararı** ile, davanın adli yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Uyuşmazlığa konu olaya tatbik edilecek mevzuat hükümlerine bakıldığında;

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 142. maddesinde; Mahkemelerin kuruluşu, görev ve yetkileri, işleyişi ve yargılama usullerinin kanunla düzenleneceği öngörülmüştür.

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 24. maddesinde, "Hukuka aykırı olarak kişilik hakkına saldırılan kimse, hakimden, saldırıda bulunanlara karşı korunmasını isteyebilir. Kişilik hakkı zedelenen kimsenin rızası, daha üstün nitelikte özel veya kamusal yarar ya da kanunun verdiği yetkinin kullanılması sebeplerinden biriyle haklı kılınmadıkça, kişilik haklarına yapılan her saldırı hukuka aykırıdır." hükmüne, 25. maddesinde ise, " Davacı, hakimden saldırı tehlikesinin önlenmesini, sürmekte olan saldırıya son verilmesini, sona ermiş olsa bile etkileri devam eden saldırının hukuka aykırılığının tespitini isteyebilir. Davacı bunlarla birlikte, düzeltmenin veya kararın üçüncü kişilere bildirilmesi ya da yayımlanması isteminde de bulunabilir. Davacının, maddi ve manevi tazminat istemleri ile hukuka aykırı saldırı dolayısıyla elde edilmiş olan kazancın vekaletsiz iş görme hükümlerine göre kendisine verilmesine ilişkin istemde bulunma hakkı saklıdır. Manevi tazminat istemi, karşı tarafça kabul edilmiş olmadıkça devredilemez; mirasbırakan tarafından ileri sürülmüş olmadıkça mirasçılara geçmez. Davacı, kişilik haklarının korunması için kendi yerleşim yeri veya davalının yerleşim yeri mahkemesinde dava açabilir." hükmüne yer verilmiş;

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Gn1JvxH - 2GvkHWQ - Z5ZM4Y8 - q4BeF4= ile erişebilirsin

6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 58. maddesinde; "Kişilik hakkının zedelenmesinden zarar gören, uğradığı manevi zarara karşılık manevi tazminat adı altında bir miktar para ödenmesini isteyebilir. Hakim, bu tazminatın ödenmesi yerine, diğer bir giderim biçimi kararlaştırabilir veya bu tazminata ekleyebilir; özellikle saldırıyı kınayan bir karar verebilir ve bu kararın yayımlanmasına hükmedebilir." hükmüne yer verilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinin 1. fıkrasının b bendinde, tam yargı davaları idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan davalar olarak tanımlanmıştır.

Bu tanım uyarınca tam yargı davası açılabilmesi için her şeyden önce ortada, idarenin idari nitelikte bir işleminin veya eyleminin bulunması gerekmektedir.

İncelenen olayda ise, 2014-2016 tarihleri arasında davalı idare bünyesinde konservatuvar öğrencisi dönemlerde yapılan çekimler sonucunda elde edilen fotoğraflarının davacının bilgisi ve rızası dışında Aydın Vali Yazıcıoğlu Kültür Merkezinde pano olarak asıldığı, davacının sosyal ve kişilik haklarının zedelenerek, mahremiyet ve özel hayatın ihlal edildiği gözetildiğinde, idarenin bir kamu hukukuna, yasa, tüzük, yönetmelik gibi bir kural işlem veya bir idari işleme dayanmadan haksız fiil niteliğinde eylemde bulunmasının özel hukuk hükümleri uyarınca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık olduğu sonucuna varılmaktadır,

Bu durumda, idari nitelikteki işlem ve eylemden kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan ve idarenin Kamu Hukuku kurallarına göre olan sorumluluğunu gündeme getirerek doğan zararın tazminine yada hakkın geri verilmesine mahkum edilmesi isteklerini konu edinen idari bir dava olarak nitelendirilemeyecek olan bu davanın adli yargı yerinde görülmesi gerekmektedir...."

6. Aydın 2. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için adli ve idari yargı dava dosyalarının asılları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

7. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 16. ve 21. maddeleri uyarınca Danıştay Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının konuya ilişkin yazılı düşünceleri istenilmiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCELERİ

A. Danıştay Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

8. Danıştay Başsavcısı, davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait olduğu yönünde yazılı düşünce vermiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir.

"HUKÛKÎ DEĞERLENDİRME :

Davacının 2014-2016 yılları arasında belediye konservatuvarı öğrencisi olarak 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan Yönetmelik uyarınca kurulan Kadın Mehteran Takımının etkinliklerinde yer alırken çekilen fotoğraflarının Belediye Kültür Merkezindeki panoya asılması ve 2016 yılında konservatuvardan ayrıldığı halde fotoğraflarının halen panoda asılı olmasından elem ve acı duyduğu iddiasıyla tazminata hükmedilmesi istemiyle bakılan davayı açtığı anlaşılmakta olup; görevli yargı merciinin belirtilmesi için başvuruda bulunan İdare Mahkemesince verilen kararda idarenin haksız fiil niteliğinde eylemde bulunması nedeniyle uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre çözümlenmesi gerektiği belirtildiğinden, davacının uğradığını ileri sürdüğü zararın idarî işlemden mi, idari eylemden mi yoksa idarenin haksız fiilinden mi kaynaklandığının ortaya konulması gerekmektedir.

Danıştay içtihatları ve öğretide genel kabul gören tanımlamalara göre, idarî eylemler, temelinde idarî işlem olmayan idarenin kamu hukuku alanındaki her türlü faaliyeti (fizik alanında görülen iş, hareket, ameliye ve çalışmalar) veya hareketsiz kalması olup, idarenin faaliyetleri sırasında gerek iradesi dışında gerçekleşen olaylar ve gerekse bilerek ve isteyerek

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Gn1JvxH - 2GvkHWQ - Z5ZM4Y8 - q4BeF4= ile erişebilirsin

yapmış olduğu maddî fiiller ile hareketsiz kalması sonucunda meydana gelen bir takım fiilî durumlar idarî eylemi oluştururlar.

14/04/1973 târihli ve E:1972/2, K:1973/10 sayılı Danıştay İçtihadı Birleştirme Kurulu kararında idarî işlemin; idare makamlarının idare fonksiyonu ile ilgili konularda aldığı tek taraflı icraî karar olduğu, idarî fiilin ise idarenin fonksiyonu sırasındaki bir hareketini, bir olayı, bir tutumu anlattığı, bir idarî karar ve işlemle ilgisi olmayan idarî fiilin (salt maddî tasarrufun) zarara yol açması dava konusu edilebileceği gibi; bir idarî işlemin uygulanması için yapılan idarî eylemden doğan zararın da dava edilebileceği; idarî eylemden söz eden Kanun maddesinin, öncesinde, temelinde bir idarî karar veya işlem olmayan, bütünüyle, salt idarî eylem olarak ortada olan idarî faaliyet için getirilmiş bir hüküm olduğu belirtilmiştir.

Bazı durumlarda idari eylemler temelinde herhangi bir idari işlem bulunmaksızın kanunların verdiği görev kapsamında hukuki eylemler olarak ortaya çıkmaktadır. Bu nitelikteki eylemlere "saf idari eylem" denilmekte olup bu gruptaki eylemlerin kaynağında da genellikle idarenin *bir işlemi vardır. Ancak, bunlar idarenin iç düzeni ve işleyişiyle ilgili tasarruflar olduğundan ve idare dışındaki kişilere bildirilmediğinden yetkin anlamda idari işlem sayılmazlar. (Kazım YENİCE, Yüksel ESİN, Açıklamalı İçtihatlı Notlu İdari Yargılama Usulü, 1983, s.398).*

Açık bir yolsuzluk ve hukuka aykırılıkla malûl bir idari işlemle mülkiyet hakkına veya başka bir temel bir hak veya özgürlüğe bir saldırının söz konusu olması ve bunun maddi ve fiili icra yani, icrai ve fiili ameliyeler ile uygulanması halinde fiili yol hali söz konusu olur. Bu teori, idari uyuşmazlıkların idari yargı yerlerinde görülmesi gerektiği kuralına bir istisna teşkil etmektedir. (Gürsel KAPLAN, "İdare Hukukunun Arkaik ve Anakronik Bir Kurumu: Fiili Yol", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,C.XI, S.1-2, 2007, s.887)

Fiili yol, idarenin icraya taalluk eden maddi faaliyet ve hareketleri sırasında ağır bir surette usulsüz hareketleriyle, diğer bir tabirle, usul dışı sayılacak maddi fiil ve hareketleriyle ferdin mülkiyet hakkına veya amme hürriyetine tecavüz etmesidir. (Sıddık Sami ONAR, İdare Hukukunun Umumî Esasları 1966, C.3, s.1668)

Fiili yol şöyle özetlenebilir: 1) Ortada, idarenin maddî olarak yerine getirilen bir etkinliği olmalıdır. 2) Öz ya da yöntem açısından yapılan hukuka aykırılık, açık ve ağır olmalıdır. 3)İdarenin etkinliği, ya mülkiyet hakkına ya da kamu özgürlüklerine bir saldırı niteliğinde olmalıdır. (Turgut TAN, İdare Hukuku, 2014, s.708)

Bilimsel ve yargısal içtihatlara göre idarenin görevini yerine getirirken gerçekleşen olay, hareket veya tutumun haksız fiil (fiili yol) olarak nitelenecek derecede sakat olması ya da suç teşkil eden veya kullanılması yasak bir usule idarece başvurulması halinde idarenin eylemi, bariz şekilde "idarî eylem" özelliğini kaybettiğinden, haksız fiil sayılır ve bu fiil nedeniyle oluştuğu iddia edilen zarar, borçlar hukuku kapsamında değerlendirilmek suretiyle yargılama adlî yargı merciince yapılarak idarenin sorumluluğu belirlenir.

Tazminat istemine konu eylemin ise, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7. maddesinin (1-v) işaretli bendi ile davalı Belediyeye görev olarak verilen ve ayrıntıları Yönetmelikte belirtilen kamu hizmetinin yerine getirilmesi sırasında gerçekleşmesi ve temel hak ve özgürlüklere saldırı niteliğinde açık ve ağır hukuka aykırılık taşımaması nedeniyle haksız fiil sayılması mümkün değildir. Bu itibarla, idareye kanunla verilen görevin yerine getirilmesine yönelik idari faaliyet sırasında gerçekleşen eylemden dolayı manevi zarara uğranıldığı iddiasıyla açılan davanın; 2577 sayılı İdarî Yargılama Usûlü Kanununun 2. maddesinin (1-b) işaretli bendi uyarınca îdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları muhtel olanlar tarafından açılabilen tam yargı davalarının görüm ve çözümüyle görevli idari yargı merciince çözümlenmesi gerekmektedir.

Danıştay Onuncu Dairesinin, E:1995/6696, K:1996/7698; E:1999/335, K:2001/1426 ve Danıştay Sekizinci Dairesinin E:2009/3391, K:2010/1709 sayılı kararları da bu görüşü destekler niteliktedir.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Kanunun 19. maddesi uyarınca uyuşmazlığın görüm ve çözümünde idârî yargının görevli olduğu düşünülmektedir."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Gn1JvxH - 2GvkHWQ - Z5ZM4Y8 - q4BeF4= ile erişebilirsin

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

9. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait olduğu yönünde yazılı düşünce vermiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"...Bilindiği gibi, Anayasa'nın 125. maddesinde, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararları ödemekle yükümlü olduğu hükme bağlanmış, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı" başlıklı 2. maddesinin birinci fıkrasında; idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları; idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları ile tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar, idari dava türleri olarak sayılmıştır.

İdare, kural olarak yürüttüğü kamu hizmetiyle nedensellik bağı kurulabilen zararları tazminle yükümlü olup; idari eylem ve/veya işlemlerden doğan zararlar idare hukuku kuralları çerçevesinde, hizmet kusuru veya kusursuz sorumluluk ilkeleri gereği tazmin edilmektedir.

Tam yargı davalarında, öncelikle zarara yol açtığı öne sürülen idari işlem veya eylemin hukuka uygunluğunun denetlenmesi esas alındığından, olayın oluşumu ve zararın niteliği sorumluluk ilkelerinin uygulanıp uygulanmayacağının incelenmesi, tazminata hükmedilirken de sorumluluk sebebinin açıkça belirtilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, 5216 sayılı Belediye Kanunu'nun 7. maddesinin birinci fıkrasının (v) bendinde; "Sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütmek, geliştirmek ve bu amaçla sosyal tesisler kurmak, meslek ve beceri kazandırma kursları açmak, işletmek veya işlettirmek, bu hizmetleri yürütürken üniversiteler, yüksek okullar, meslek liseleri, kamu kuruluşları ve sivil toplum örgütleri ile işbirliği yapmak" büyükşehir belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları arasında sayılmış, 5216 sayılı Kanun ile 5393 sayılı Belediye Kanunu'na dayanılarak çıkarılan Aydın Büyükşehir Belediye Başkanlığı Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nin 8. maddesinin (m) bendinde; "Kadın Mehteran Takımı oluşturmak, Mehteran takımının Belediye etkinlikleri başta olmak üzere fuar, festival, şenlik, açılış vs etkinliklere Başkanlık Makamının uygun görüşleri doğrultusuna azami katılımını sağlamak, Kent Orkestrası oluşturmak, Mehteran takımının Belediye etkinlikleri başta olmak üzere konser, festival, şenlik, açılış vs etkinliklere Başkanlık Makamının uygun görüşleri doğrultusuna azami katılımını sağlamak," Konservatuvar Şube Müdürlüğünün görev, sorumluluk ve çalışma esasları arasında gösterilmiştir.

İdare, kamu hizmetlerinin yürütülmesi sırasında kişilere verdiği zararları tazminle sorumlu olup, tazmini istenilen zararın idari eylem ve işlerden doğması halinde bu zararlar idari yargıda açılacak tam yargı *davası ile istenebilir. Buna karşılık; idari usul ve esaslar dışında idarece yapılan eylemler, haksız fiil niteliğindedir. İdarilik karakteri taşımayan bu eylemlerden dolayı, ancak adli yargıda dava açılması mümkündür. İdarenin bir kamu hukuku kuralına, yasa, tüzük, yönetmelik gibi bir kural işlem veya bir idari işleme ya da bir yargı yeri kararına dayanmadan kendiliğinden haksız fiil niteliğinde eylemde bulunması mahkeme içtihatları ve doktrinde "fiili yol" olarak nitelendirilmekte ve idarilik karakteri taşımayan bu eylemlerden dolayı idarenin alelade bir fert durumuna geleceği, özel hukuk hükümlerine göre çözümlenmesi gereken uyuşmazlıklara yol açılacağı kabul edilmektedir.*

Diğer taraftan, idarenin yürütmekle görevli olduğu bir hizmetin kuruluşunda, düzenlenişinde veya işleyişindeki nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya boşluk olarak tanımlanabilen hizmet kusuru; hizmetin kötü işlemesi, geç işlemesi veya hiç işlememesi hallerinde gerçekleşmekte ve idarenin tazmin yükümlülüğünün doğmasına yol açmaktadır. Bu bağlamda hizmet kusuru, özel hukuktaki anlamından uzaklaşarak nesnelleşen, anonim bir niteliğe sahip, bağımsız karakteri olan bir kusurdur. Hizmet kusurundan dolayı sorumluluk, idarenin sorumluluğunun doğrudan ve asli nedenini oluşturmaktadır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Gn1JvxH - 2GvkHWQ - Z5ZM4Y8 - q4BeF4= ile erişebilirsin

Kamu görevlilerinin hizmetin yürütülmesi sırasındaki kusurlu eylemleri, idare yönünden nesnel nitelik taşıyan hizmet kusurunu oluşturmakta, bunun yargısal denetimi ise, kamu hizmetlerinin işleyişinin ve gereklerinin değerlendirilmesinde uzman olan idari yargı yerine ait bulunmaktadır.

Somut olayda davaya konu eylemin, davalı idarenin 5216 sayılı Kanun'un 7. maddesinin birinci fıkrasının (v) bendinde ve Yönetmelik'in 8. maddesinin (m) bendinde belirtilen kamu hizmetinin yerine getirilmesi sırasında gerçekleşmesi ve eylemin fiili yol olarak nitelendirilebilecek unsurları içermemesi nedeniyle haksız fiil olarak kabul edilmesi mümkün görülmemektedir.

Bu durumda, davacının talebi irdelendiğinde; tazminat istemine konu edilen olayın haksız fiil olarak nitelendirilemeyeceği, meselenin çözümü için kamu hizmetini yürütmekle yükümlü kılınan davalı idarenin, kamu hizmetini yöntemine ve hukuk kurallarına uygun olarak yürütüp yürütmediğinin ve sorumluluğun hizmet kusurundan kaynaklanıp kaynaklanmadığının belirlenmesine ihtiyaç duyulduğu, adli yargı yerinde çözüme kavuşabilecek bir tazminat istemine ilişkin bir uyuşmazlık bulunmadığı, bu sebeple, idarenin yürütmekle zorunlu olduğu bir kamu hizmetinin yerine getirilmesinden kaynaklanan ve tam yargı davası niteliği taşıyan davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Bu nedenle, Aydın 2. İdare Mahkemesinin başvurusunun reddine karar verilmesi gerekmektedir...."

III. İLGİLİ HUKUK

10. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı:"* başlıklı 2. maddesi şöyledir :

"1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)"

11. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun *"Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları"* başlıklı 7. Maddesinin ilgili kısımları şöyledir :

"Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

...v) Sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütmek, geliştirmek ve bu amaçla sosyal tesisler kurmak, meslek ve beceri kazandırma kursları açmak, işletmek veya işlettirmek, bu hizmetleri yürütürken üniversiteler, yüksek okullar, meslek liseleri, kamu kuruluşları ve sivil toplum örgütleri ile işbirliği yapmak...."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Gn1JvxH - 2GvkHWQ - Z5ZM4Y8 - q4BeF4= ile erişebilirsin

12. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu'na dayanılarak hazırlanan Aydın Büyükşehir Belediye Başkanlığı Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönetmeliğinin *"(1) Konservatuvar Şube Müdürlüğü Görev, Sorumluluk ve Çalışma Esasları"* başlıklı 8. maddesi şöyledir :

"a. Aydın ili geneli başta olmak üzere Kültür değerlerimizi yaşatmak ve nesilden nesile aktarılmasını sağlamak amacıyla Müzik, Folklor(Halk Dansları), Tiyatro, Sinema ve Resim alanlarında teorik ve uygulamalı çalışmalar yaparak, gerekli eğitim ve öğretim faaliyetlerinde bulunmak,

b. Amacına giren konularda gerektiğinde Milli Eğitim Bakanlığı ve ilgili kurumlarla da işbirliği içerisinde eğitim ve öğretim yapmak, kurs, seminer ve konferanslar düzenlemek, diploma ve benzeri belgeler vermek,

c. Türk Müziğini halkın sanat anlayışını yükseltecek biçimde uygulamak, eğitici ve açıklamalı konserler düzenlemek, Radyo ve Televizyonlarda yayınlar yapmak suretiyle Konservatuvar çalışmaları hakkında geniş kitlelerin bilgi sahibi olmalarını sağlamak,

d. Benzeri grup ve şahıslarla işbirliği yaparak yurtiçi ve yurtdışı festivallere ve benzeri sanat etkinliklerine katılmak veya gösteriler düzenlemek suretiyle, otantik Türk Müziğinin tanıtılıp yaygınlaştırılmasına katkıda bulunmak,

e. Sanat değeri taşıyan Türk Müzik eserleriyle, özellikle bölgesel halk ezgilerini derlemek, tespit ve tasnif etmek ve gerektiğinde yayımlamak,

f. Konservatuvarın imkânları ölçüsünde Batı Müziği ve Türk Müziği aletleri öğretilmesinde eğitim programları uygulamak, Müzik aletleri ile ilgili dersleri her bir müzik aleti için en az 5 öğrenci olması halinde açılmasını sağlamak,

g. Türk Folkloru-Halk Oyunları ile Bölge Folklorünü-Halk Oyunlarını araştırıp folklor-halk Oyunları eğitim ve öğretimini yapmak, ürünlerini sergilemek, halk oyunları ekipleri oluşturup, gösteriler düzenlemek, Modern dansların eğitimini de vererek gerektiğinde Büyükşehir Belediyesi adına Ulusal ve Uluslararası Festivallere iştirak ve temsil etmek,

h. Yöresel folklorun araştırılarak, derleme, uygulama çalışmaları yapılması ve konservatuar bünyesine kazandırılması çalışmalarını yapmak,

i. Türk ve Dünya Tiyatro sanatını benimsetmek için gerekli bilimsel Eğitim, Öğretim ve oyun sahneleme çalışmaları yapmak,

j. İhtiyaca göre yeni sanat bölümleri kurarak faaliyete geçmesini sağlamak,

k. (THM) Türk Halk Müziği, (TSM) Türk Sanat Müziği, Çocuk, Gençlik koroları kurmak, ihtiyaca göre çalışmalar yapmak, konser vb etkinlikler düzenlemek,

l. Bando takımı oluşturmak, bandonun Belediye etkinlikleri başta olmak üzere fuar, festival, şenlik, açılış vs etkinliklere Başkanlık Makamının uygun görüşleri doğrultusuna azami katılımını sağlamak,

m. Kadın Mehteran Takımı oluşturmak, Mehteran takımının Belediye etkinlikleri başta olmak üzere fuar, festival, şenlik, açılış vs etkinliklere Başkanlık Makamının uygun görüşleri doğrultusuna azami katılımını sağlamak, Kent Orkestrası oluşturmak, Mehteran takımının Belediye etkinlikleri başta olmak üzere konser, festival, şenlik, açılış vs etkinliklere Başkanlık Makamının uygun görüşleri doğrultusuna azami katılımını sağlamak,

(Bando, Kadın Mehteran Takımı, Kent Orkestrasının iş ve işleyişleri Şube Müdürlüğünce hazırlanacak yönergelerle belirlenir.)

n. Görev alanına giren hususlarda, ilgili mevzuatla verilen görevler ile Başkanlık Makamı ve Daire Başkanlığınca verilecek işleri yapmak, yaptırmak,"

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

13. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Muharrem ÜRGÜP, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/05/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idare mahkemesince, anılan Kanun'un

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Gn1JvxH - 2GvkHWQ - Z5ZM4Y8 - q4BeF4= ile erişebilirsin

19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

14. Raportör-Hakim Süleyman ARIDURU'nun, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

15. Dava, davacının 2014-2016 yılları arasında belediye konservatuvarı öğrencisi olarak 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan Yönetmelik uyarınca kurulan Kadın Mehteran Takımının etkinliklerinde yer alırken çekilen fotoğraflarının Belediye Kültür Merkezindeki panoya asılması ve 2016 yılında konservatuvardan ayrıldığı halde fotoğraflarının halen panoda asılı olmasından elem ve acı duyduğu iddiasıyla manevi tazminata hükmedilmesi istemiyle açılmıştır.

16. Görevli yargı yerinin belirlenebilmesi bakımından, davacının zarar gördüğünü ileri sürdüğü fiilin, idarî işlemden mi, idarî eylemden mi yoksa haksız fiil niteliğinde bir fiilden mi kaynaklandığının belirlenmesi gerekmektedir.

17. İdarî işlem, idarenin tek taraflı iradesiyle tesis ettiği ve hukukî sonuç doğuran icraî tasarrufları ifade ederken; idarî eylem, idarenin kamu hizmetini yerine getirirken gerçekleştirdiği, maddî fiil ve tutumları kapsamaktadır. Buna karşılık, bir fiilin haksız fiil sayılabilmesi için, kamu gücüne dayalı olarak yürütülen faaliyet kapsamında gerçekleştirilen bu fiilin, temel hak ve özgürlüklere açık ve ağır bir biçimde müdahale teşkil etmesi, bariz bir şekilde hukuka aykırı olması ve idarî eylem niteliğini aşan bir nitelik taşıması gerekmektedir.

18. Dosya kapsamından, davacının 2014-2016 yılları arasında belediye konservatuvarı öğrencisi olarak yer aldığı Kadın Mehteran Takımı faaliyetleri sırasında çekilen fotoğraflarının belediyeye ait kültür merkezindeki panoya asıldığı, davacının 2016 yılında konservatuvardan ayrılmasına rağmen söz konusu fotoğrafların sergilenmeye devam ettiği, bu durum nedeniyle elem ve üzüntü duyduğunu ileri sürerek manevi tazminat talebiyle dava açtığı anlaşılmaktadır.

19. Somut olayda, fotoğrafların sergilenmesi faaliyeti, belediyeye kanunla verilmiş ve ayrıntıları yönetmelikte belirlenen kültürel görevler kapsamında gerçekleştirilmiştir. Bu yönüyle, kamu hizmetinin ifası sırasında ortaya çıkan bir idarî faaliyettir. Olayda, temel hak ve özgürlüklere yönelik açık ve ağır bir ihlâl ya da fiilî yol niteliğinde bir durumun varlığı tespit edilememiştir.

20. Yukarıda belirtilen tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde; tazminat istemine konu eylemin, belediyeye kanunla verilen ve ayrıntıları yönetmelikte belirlenen kamu hizmetinin yerine getirilmesi kapsamında gerçekleşmiş olması, kamu gücüne dayanılarak ve tek yanlı şekilde yürütülen bir idari faaliyet niteliği taşıması ve temel hak ve özgürlüklere yönelik açık, ağır ve bariz bir hukuka aykırılık içermemesi karşısında, davanın görüm ve çözümünün idari yargının görevine girdiği sonucuna varılmıştır.

21. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Aydın 2. İdare Mahkemesinin 07/06/2024 tarih ve E.2023/699 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Gn1JvxH - 2GvkHWQ - Z5ZM4Y8 - q4BeF4= ile erişebilirsin

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Aydın 2. İdare Mahkemesinin 07/06/2024 tarih ve E.2023/699 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

05/05/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili Kenan YAŞAR	Üye Doğan AĞIRMAN	Üye Eyüp SARICALAR	Üye Muharrem ÜRGÜP
	Üye Ahmet ARSLAN	Üye Mahmut BALLI	Üye Bilal ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Gn1JvxH - 2GvkHWQ - Z5ZM4Y8 - q4BeF4= ile erişebilirsin